ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an......	8$00	Un an......	10$00
Six mois..	5 00	Six mois..	6 00

Annonces Légales
0$00 la ligne de 6 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page.

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 140
NGÀY THỨ TƯ
21 MAI 1924

Chủ-bút: LÊ-SUM

Tổng-lý kiêm Chủ-Bút
NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BẢN QUÁN
71, đường ... 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
SỐ: 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm..	8$00	Một năm..	10$00
Nửa năm..	5 00	Sáu tháng..	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Rao báo về việc buôn bán, hay là việc tư, xin thương nghị trước

DÉPÔT LÉGAL COCHINCHINE 3289

MỘT ĐỀU QUANG TRỌNG

TRONG TRƯỜNG THƯƠNG-MẠI

Buôn bán chịu

Buôn mực bán mực không đủ, nên cần phải buôn chịu bán chịu. Có buôn chịu bán chịu, thì đường thương-mãi mới rộng; đường thương-mãi mở rộng, thì nguồn tài-lợi mới lưu thông.

Con người ở đời khi giao thiệp nhau cần nhứt là chữ «tín». Có tin nhau mới buôn-chịu cho nhau được, vậy thì việc buôn-chịu cũng là một việc dạy chữ «tín» cho chúng ta, ta há xem là một vấn-đề không quang-trọng, mà bỏ qua không bàn đến?

Thử đem công cuộc thương-mãi của người ngoại-quốc, mà so sánh với công cuộc thương-mãi của mình, thì việc buôn-bán-chịu của người ta, nhiều hơn và to hơn của mình xa lắm, chẳng những người ta buôn-bán-chịu trong bổn xứ mà thôi, người ta lại buôn-bán-chịu cả với ngoại-quốc nữa. Hãy xem bao nhiêu tiệm buôn của Annam mình có sổ buôn-bán-chịu với các hãng Langsa với hiệu khách? Như thế, thì đường thương-mãi ta đối với người, há chẳng thẹn lắm sao? Suy-nguyên ra bởi vì đâu? Như nói rằng: tại người xứ ta quen ăn chịu cuộc nhỏ-nhen, thì tôi không dám nói, không dám biết đến; chớ như nói rằng: tại người bán, người mua không tín nhau, thì tôi quyết tưởng không phải là tánh chất người Nam ta có vậy.

Kìa như người các nước, phàm hễ việc chi có cang-thiệp với việc buôn, thì nào biên-lai, nào ghi sổ, mượn giấy tờ mà giữ sự tín nhau; chớ như ta thì nhiều khi có cần gì dùng đến giấy tờ, mà cũng giữ tròn được chữ tín. Thử lấy một việc đàn bà ta ngồi tiệm buôn bán mà xét coi, họ cũng thường sang qua sớt lại, đổi-chác nhau đến bạc trăm bạc ngàn, mà giao ước chỉ bằng cái miệng; có nhà cũng dùng sổ sách, nhưng chẳng qua cốt để ghi cho nhớ mà thôi. Lấy đó mà suy ra, thì biết người Annam ta sự buôn-bán tuy chưa được hoàn-bị, nhưng rõ ràng là một chứng-cớ có bụng tín nhau lắm. Lạ thay đã có lòng tín nhau như vậy, mà sao cuộc mua chịu bán chịu xứ ta không phát đạt. Thường thấy nhiều nhà buôn đăng cáo-bạch một trương dài, rút cục lại có một câu «không bán chịu»; có in và gởi nhiều quyển catalogues, dày có, mỏng có, nhưng trong có giới-thiệu mấy chữ: lãnh-hóa giao-ngân (contre-remboursement). Đường buôn như thế hẹp-quá! nghiệt quá! Vậy ta hãy tìm cái căn-nguyên sự hẹp sự nghiệt ấy ra để bàn cho vỡ lẽ.

Xét cho cùng thì cái khuyết-điểm ấy, cũng bởi sự bất đắc-dĩ, một vì hẹp vốn, hai vì bạn hàng không được phân-minh. — Nghề bán chịu cốt phải có kỳ-hạng nhứt định, thì dầu vốn hẹp cũng có khi kham được, vì hễ cứ đúng ngày hẹn thì đã thâu được tiền, vốn không bao giờ hao mất, mà cũng có lẽ giữ được mối lợi như thường.

Nhưng thường không được vậy, lại gặp những khách mua, lúc biên bông, ký tên thiệt mau thiệt gọn, còn đến lúc có tiền, lại gặp việc tiêu xài với việc, hụt mất tiền trả, để cho nhà hàng sai đam toa đi, lại đam toa về không, làm bực cho người không biết mấy, ấy không phải là bỏ mất chữ «tín», chẳng qua là xin triển chữ tín tháng này, để lại tháng sau mà thôi. Việc buôn bán chịu nhỏ mọn mà còn như vậy, thì không thể nào buôn bán-chịu lớn được.

Từ nay trở về sau, ta mau mau đổi bỏ thói cũ đi. Mua chịu của hãng langsa, của hiệu khách, ta sao biết nề, biết sợ, không mấy khi chậm trả, vậy còn ta mua chịu của tiệm Annam mình, ta cũng phải sợ, phải nể, đừng mấy khi chậm trả chớ.

Phải biết rằng buôn-bán-chịu rất hay cho đường thương-mãi, vì là một cách làm cho đắc mối hàng và rất tiện cho người mua.

Bây giờ các nhà hàng ta lần-lượt đã mở mang theo lối mới, dùng bông, dùng toa (facture) cũng là một sự cải-lương hay trong đường thương-mãi. Nhà hàng đã cải-lương cách bán thì khách cũng nên cải-lương cách mua cho hợp-cục với nhau, thì buôn bán mới thạnh, mà cuộc lý-tài trong nước mới tấn tới. Cái phương-pháp cải-lương ấy, cốt sao cho hai đàng tín nhau, đặng mở mang sự buôn bán chịu cho càng ngày càng to càng phát đạt. Thế thì được cả vừa lợi, vừa nghĩa, vừa tín, tô điểm vẻ vang cho xã-hội biết ngàn nào!!

BÚT-TRÀ

Công văn lược lục

TẠI NGOẠI

Thầy Bùi-văn-Tí, Thơ-ký hạng sáu tại Soái-phủ Nam-kỳ (phòng nhứt), theo đơn của thầy xin, được để tại ngoại một năm không ăn lương kể từ ngày 1er Juin 1924.

CẤP BẰNG

Thầy Thái-trường-Thủy được thâu dụng làm chức Thơ-ký tạm lương mỗi tháng là 50$ và giao cho quan Quản-lý dinh Hiệp-lý sử dụng đặng thế cho thầy Bùi-văn-Tí, được phép để tại ngoại.

THĂNG-THƯỞNG

Thầy Võ-văn-Các, Trợ-giáo hạng bổ dạy tại Tânan được thăng chức Trợ-giáo thiệt thọ hạng tám.

Thầy Nguyễn-công-Cút, Trợ-giáo hạng bổ dạy tại Bentre được thăng chức Trợ-giáo thiệt thọ hạng tám.

Các quí quan sau này được thăng chức Lục-sự:

1° Ông Ganadicon được làm chánh Lục-sự tòa Hanoi;

2° Ông Achard được làm chánh Lục-sự tòa Vinhlong;

3° Ông Gaudin được làm chánh Lục-sự tòa Cầnthơ;

4° Ông Casimir được làm chánh Lục-sự tòa Châuđốc;

5° Ông Tabouillot được làm chánh Lục-sự tòa Namđịnh;

6° Ông Saintigny được làm chánh Lục-sự tòa Pnompenh;

7° Ông Yacstracci được làm chánh Lục-sự tòa Rachgia;

8° Ông Boulley Dupuc được làm chánh Lục-sự tòa Fort Bayard;

9° Ông Françe được làm chánh Lục-sự tòa Tâyninh.

HƯU TRÍ

Quan Chưởng-lý tỷ Đế-hình Saigon là ông Lafontan de Goth được hồi-hưu trí-sĩ.

VĂN-UYỂN

CANH KHUYA ĐỘNG TÌNH

I

Tai nghe tiếng trống trở bên lầu,
Dục thúc cầm kêu mấy khúc đau.
Bến-Nghé ngày trông tình nhạn vắng,
Gành-Nam đêm hốt động quyên sầu.
Câu thi Đổ-lý ngâm buồn nghiến,
Cái nẻo Tiêu-Tần mắt ráo lau.
Em hỡi em ôi: em có biết?
Lòng anh bức rứt mối tình sầu.

II

Tình sầu ai khéo phỉnh phờ ta,
Hồ-Hớn từ đây dạ xót xa.
Trở chạy nhớ cha là ối khóc,
Chồng ngồi trông vợ lệ thầm sa.
Hắt hiu gió thổi hơi man mát,
Lát đát mưa hòa tiếng rỉ ra.
Trướng phụng ngửa nghiêng trăng đã xế,
Phòng loan trăn trọc trống sang ba.

III

Sang ba nhất thúc lụy khôn cầm,
Cầm bấy con thơ trí não ngầm.
Hận biệt đây oan gây mối thảm,
Vấn vương chỉ thắm buộc tình chung.
Trách ai rẻ rún lòng sao nỡ,
Giận kẻ phân bầy dạ lại ưng.
Nhắn nhủ đôi lời tua giữ vẹn,
Làm thân con gái trọn câu tòng.

IIII

Câu tùng năm giữ của trăm anh,
Cắc cớ về đâu phận mỏng manh.
Chích mát nổi ta trời đất nhẻ,
Quạnh hiu thân bận quỉ thần minh.
Trên nhành dứt nối ve kêu nhặt,
Dưới vực rập rình sóng bủa quanh.
Cách trở xa xuôi đàng hải ngoại,
Đau lòng thất thẻo khúc tàng canh.

V

Tàng canh vội điểm nhiều nhăn mày,
Tuyết bủa Ngưu-giang giọt vẫn dài.
Nguyệt chiếu tường khuya hoa đã dượi,
Đom nhen lùm tối gió lai rai.
Chim kêu bụi rậm ve ngân lá,
Để giống phòng văn động nhộm tai.
Cảnh vậy tình vậy dỗ họa khó,
Bao nhiêu yêu mến bấy nhiêu ngày.

ĐỖ-VĂN-NINH
(Hồng-luông)

KHÁN-QUAN ĐỐI VỚI TỜ BÁO

Xứ Nam-kỳ ta nhơn số được ngoài ba triệu, có được mấy tờ báo quốc-âm để cổ-võ đồng bào giới đường tấn bộ và đăng những tin tức trong hoàn-cầu cùng công-văn của Chánh-phủ.

Mỗi tờ báo có được một ngàn mấy vài ngàn độc-giả, thật chưa phải là nhiều, song cũng có thể nuôi cầm chừng cái sanh-mạng của tờ báo ấy được. Những chủ-bút và phụ-bút của các tờ báo ấy cũng có làm ông học rộng thấy xa, đủ sức đưa đường dẫn nẻo cho bạn bổn-quốc lắm. Thế thì tờ báo quốc-âm đối với liệt vị khán-quan cũng có một cái công chẳng phải nhỏ vậy.

Ở bên Âu-Mỹ người ta trọng tờ báo lắm, mà người ta cũng nể những tay viết báo nữa. Chẳng luận giàu hay nghèo, ai nấy đều có chứa sẵn một chút máu «ham đọc báo» *trong châu-thân, trừ ra những giờ làm việc, trong khi ăn uống, lúc sắp sửa đi ngủ, ngoài ra người ta đều có đọc một vài tờ báo cả. Đọc báo chẳng những là được vui mắt khoái-tai mà lại còn mở mang trí hóa, rõ đặng tin tức xảy ra trên mặt địa-cầu này nữa. Bởi ham đọc báo như thế, nên tờ báo mỗi kỳ xuất bản không biết mấy ngàn mấy muôn tờ, gởi đi bán khắp thế-giới, lợi lộc rất to, nhờ vậy mới tìm được chủ-bút đại tài để giúp việc cho Tòa-soạn.*

Ở nước ta những người biết đọc biết viết chữ quốc-ngữ hiện nay cũng không phải ít. Nhiều khi đi trong vườn trong ruộng ban đêm, nghe nói thơ ỉn ỏi, nói tuồng vang tai, kể đọc truyện lâm thâm, người ca ngâm lảnh lót, cũng đủ chứng rằng người Annam ta ham đọc ham nghe, song cái ham không được cao-thượng như người ở nước văn-minh là cái «ham đọc báo».

Giá bán báo có mắc hết sức thì mỗi tháng là một đồng bạc, song có nhiều nhà báo bị sang tay này qua tay kia, hoặc chịu không kham rồi sở huội, mà phải nay lận mai mọc cũng bởi ít độc-giả mà ra vậy. Tại duyên cớ nào mà ít độc-giả? Điều đó tôi nhường lại cho mấy tay «đạo-khán».

Quanh năm xăn bắn trong làng trong xóm nên không thấy cái giá-trị của một tờ báo đối với mình là quang-trọng là mật-thiết như thế nào. Có xa xứ lìa quê, có phiêu lưu đất khách, nay góc biển, mai ven rừng, tin tức nước nhà ra làm sao cũng bặt vô âm tính, trong lòng nhớ thương quê cha đất tổ, cái lòng yêu mến đồng-bào khi bấy giờ mà tiếp được một tờ báo, cái sự vui mừng hớn hở nó mới phát hiện ra một cách mạnh mẽ biết chừng nào. Dở ra vừa đọc vừa vui, đọc từ bài, xem từ chữ, tới một cái lời-rao cũng không bỏ sót. Trong mấy ngàn khán-quan của tờ Đ. P. T. B. này có lẽ cũng có nhiều ông đã trải qua cái cảnh-ngộ tôi vừa kể ở trên, xin chứng chắc giùm những lời nói đó.

Lại tôi cũng lấy làm lạ là đồng-bang ta không có mấy người có tánh hay phản-đối. Những bài đăng trên tờ báo hình như đồ dỗ cho ngon giấc ngủ cho bạn đồng bào ta một cách vậy. Có phản-đối mới ra lẽ phải được, cũng như lấy hai cục đá mà chọi nhau thì mới thấy xẹt ra cái tia sáng. Những bài đăng trên tờ báo không phải toàn là hay cả, vì như dọn một mâm cơm sao khỏi có món ngon món dở. Thế mà đọc rồi không ai cãi lại, miếng trong nhựt trình đừng có nói rằng: « ban đêm mặt trời mọc hồi 8 giờ, hôm rằm trăng khuyết nửa con » *ngoài ra muốn luận trường luận đoản chi cũng được.*

Muốn chóng văn-minh, trong nước cần phải có nhiều tờ báo mới được. Mà muốn cho các tờ báo không «chết nhác» *mà lại được sống giai thì khuyên đồng-bào phải rủ nhau vùa giúp. Nếu một tờ báo mà có năm bảy ngàn vị độc-giả thì lo chi không có bực tài danh ra bỉnh bút.*

Mong rằng sau này cái tình của quí vị khán-quan đối với các tờ báo quốc-âm sẽ được nồng-nàn hơn, chớ không còn lạnh lẽo như xưa nay vậy nữa thì chúng ta cũng nên níu tay nhau mà ca câu: Quốc-dân hạnh.

HỒ-VĂN-HIẾN.

Một tiệc tửu-diên rất VINH DIỆU

Ngày thứ bảy tối nhằm 17 Mai đúng 7 giờ tối thân bằng cố-hữu và cựu môn-đồ của ông Nguyễn-đức-Tuấn Giáo-sư ngoại hạng, Giám-đốc các trường trong tỉnh Giadịnh, Tri-huyện hàm, có thiết lập một tiệc rượu rất trọng thể mà đãi ngài nhơn dịp ngài hồi hưu.

Cuộc trần thiết rất nghiêm trang rực rỡ, có quí quan các ty chánh-trị và giáo-chức trong tỉnh, quí thương-gia, nghiệp-chủ vân vân đến dự.

Ông Goupillon là quan Đốc-học trường tỉnh Giadịnh chủ-tọa tiệc rượu này, có lịnh phu-nhơn với lịnh lang. Còn quí quan là: MM. Allégrini, Giáo-sư, Nguyễn-minh-Quang Trạng-sư, Tạ-quang-Vĩnh, Ngô-khắc-Mẫn, Hội-đồng quản-hạt, Quan-phủ Đầu, Quan-phủ Sớm, Quan-phủ Trực, Quan-huyện Vị, Hòa, Sửu, Tỉnh, Commis. Hạnh, Tiếng quan thầy thuốc, Đốc-công Quan, Huyện hàm Giai, Huyện Tòng, Bản, Lâm, Quí, Trân, Huê, Cung, Thành, Huyên, Triết, Thông-phán. Phạm, Còn, Sơn, Điều, Phép, Chiếu, Dược, Chà, Tri, Sáu, Bửu, Thanh, Sang, Chồi, Huyện, Toản, Thanh, Mão, Vị, Đạo, Thiên, Thân, Lũy, Ảnh, Chẩn, Sửu, Xơ, Thái, Nhuận, Đạo, Chấn, Thanh, Lực, Lê, Hải, Ngôn, Thiện, Mười, Nhơn, Thình, Tỵ, Mẹo, Thanh, Cẩm, Đậu, Hớn, Hạnh, Ngọc, Tài, Tỉnh, Khiết, Minh, Trượng, Chiêu, Manh, Sâng, Sở, Ngạn, Răng, Lợi, Tri, Đáng, Lai, Đốt, Trọng, Nhàn, Văng, Tự, Thọ, Hiền, Tnê, Đại, Nai, Quảng, Di, Sỉ, Thông, Chiêu, Thống, Tiện, Hòa, Lâm, Thăng, Nho, Hưng, Thinh, Như, Cống, Chánh, Hồ, Xuân, Thế, Tá, Thanh, Kỳ, Tân, Mông, Dông, Nguyệt, Liêng, Sang, Thi, Minh, Gia, Nỉ, Sen, Thanh, Vui, Vi, Vân, Gần, Sơn, Mông, Đấu, Hữu và bốn cô-giáo là Ất, Cao, Phi, Qua.

Khi nhập tiệc ông Võ-văn-Thanh, Giáo-sư, ông Tạ-quang-Vĩnh, ông Goupillon, Thầy Trần-xuân-Thọ mỗi ông có đọc một người một bài nhơn danh đồng-nghiệp và cựu môn-đồ cảm tình rất hay, khi mỗi bài dứt tiếng thì có vỗ tay dậy rền. Ông Nguyễn-có đức-Tuấn đọc trả lời một bài cảm tạ thân bằng cố-hữu và các cựu môn-đồ rất hay và rất cảm động vô cùng.

KIM-VÂN-KIỀU TÂN GIẢI

(Tiếp theo)

353· Trời *Liêu* non nước bao xa,
Nghĩ đâu rẽ cửa chia nhà tự tôi.

354· Biết bao duyên nợ thề bồi,
Kiếp này thôi thế thì thôi còn gì.

355· Tái-sanh chưa dứt nhan thề (1),
Làm thân trâu-ngựa, (2) đền nghì trước-mai (3).

353· Kiều nhớ đến *Kim-Trọng* ăn năn mà than rằng: Đất *Liêu-dương* chẳng mấy nhiêu xa, sao chẳng nhớ đến đó mà sai người đam tin cho Kim-Trọng, để cho rẽ cửa chia nhà cũng bởi tại nơi ta vụng tính.

354· Vậy thì biết bao giờ đền đặng nghĩa sắc-cầm, chớ kiếp này đã thế còn mong chi nữa.

355· Lời thề tái-thế nhân đốt chưa tàn, mà đã tóc-tơ rời rã.

Vậy thì kiếp khác cũng nguyện làm thân trâu-ngựa, mà đền ơn-nghĩa cho chàng.

(1) *Tái sanh chưa dứt nhan thề,* là sự tích Lý-nguơn-Bình, đời nhà Đường hiệu Đại-lịch năm thứ 5. Người Lý-nguơn-Bình đến ở ngụ nơi chùa Đông-dương-tự đặng chuyên công đèn sách.

Anh va ở đó đã trót năm dư. Xảy chiều bữa nọ có một người con gái, dung nghi đằm thắm đi đứng đoan trang, mặc quần màu hồng áo lụa thêu, đi với hai gã a-huờn đến nơi chùa đó. Để hai gã a-huờn ở ngoài, còn cô nọ thì đi vào tăng-viện (phòng thầy chùa ở). Nguơn-Bình thấy dung-nhan cô nọ như hoa cười ngọc thốt, thì ý đẹp lòng ưa chẳng xiết, bèn hỏi thăm hai gã a-huờn, coi cô nọ ở đâu, đi đến đó làm chi? Hai gã a-huờn chẳng nói mà lại đáp rằng: Ngươi có ý chi mà ngươi biết ta phải nói ... chớ ... người con gái nọ ... Nguơn-Bình hết lời cầu lụy giúp lời giùm xin ra mắt cô nọ, hai gã nhứt định không hứa. Nguơn-Bình ... không biết kế chi hỏi thăm cô nọ.

Kế đó cô nọ bước ra, ngó thấy Nguơn-Bình liền dừng chơn đứng lại đương như quen biết đã lâu. Nguơn-Bình thấy vậy bèn bước lại ... rằng: Cô nương ... ở đâu đến đây ... tôi biết cũng? Đáp rằng: Thiếp kiếm lang-quân mà tỏ cần-duyên ngày trước cho lang-quân tường.

Song nay thiếp chẳng phải là người trên dương-thế, nhưng nếu lang-quân không ngại thì thiếp tỏ hết cho lang-quân nghe. Nguơn-Bình thấy ... Cô nọ mới nói rằng: Ông thân thiếp trước làm quan Thứ-sử nơi đất Giang-Châu. Còn kiếp trước của lang-quân là người man-nhan của phụ thân tiện-thiếp.

Trong lúc ấy lang-quân tuy ở nơi bực thấp hèn, nhưng tánh tình ôn nhã, thiếp đem lòng ái mộ. Một lúc ... Lúc ấy thiếp biết bao thương-xót, xiết nỗi thảm sầu, nhưng chẳng dám khóc than chi hết cứ ôm lòng ... Thiếp mới lấy cây viết son làm dấu nơi cánh tay tả của lang-quân. Từ ấy nhẫn sau thiếp hằng đêm ... cầu nguyện cho kiếp sau lang-quân ... duyên loan-phụng mà đền bồi ân-ái với nhau. Xin lang-quân hãy dở cánh tay bên tả mà coi. Nguơn-Bình liền dở ra thì thấy thật như lời. Anh va chẳng xiết xót thương, bội phần mừng rỡ, bèn cầm cô nọ ... thì cô nọ ... bấy tâm sự, vui vẻ không cùng!

Đến rạng ngày cô va nói với Nguơn-Bình rằng: Đến ngày mai là ngày thiếp thác sanh làm con gái quan Thứ-sử trong quận này. Chừng thiếp đến mười sáu tuổi thì lang-quân làm Huyện, chừng đó ... gặp nhau hiệp duyên Tần-Tấn, cho bỏ đều thương nhớ bấy lâu.

Vậy lang-quân hãy giữ dạ sắt son, gìn lòng ân-ái, vì mạng trời đã định dầu muôn đời đời cũng không dễ dặng. Cô va nói dứt lời bèn từ tạ ra đi.

Từ đó qua đến mười sáu năm, Nguơn-Bình cưới vợ thật là con quan Thứ-sử, thật quả như lời, nhan sắc cũng y như lúc gặp trước. (Sự tích này trong Dị-vật-chí).

(2) *Làm thân trâu ngựa* là câu: Tác khuyển-mã chi công dĩ báo.

(3) *Đền nghì trước mai* là tình thân thích *mai lang cúc trước*.

Con nhà Annam phải biết

TRỌNG ĐẠO LUÂN-THƯỜNG

Nghe nhiều trang học thức theo kiêm thời, hằng trách Thánh-hiền xưa sao bày cuộc hôn-nhơn chi ra nhiều lễ làm cho khó lòng, không bằng phong-tục người Thới-tây bây giờ; con trai đi coi con gái, hai người được phép bắt tay ngồi gần nhau mà nói chuyện. Khi hai đàng ưng-thuận nhau rồi, thì hoặc đam đến Nhà-thờ làm lễ cưới, hoặc đến Xã-tây làm phép giao khỏi nhọc lòng bên trai bên gái năm lễ bảy lễ.

Đã biết rằng: Phong-tục mình có nhiều việc không ích, mà mất ngày giờ lại tốn hao lãng phí, thì cũng nên chữa. Song đến đạo chồng vợ của con người, Thánh-hiền cho rằng: *Quân-tử chi đạo tạo đoan hồ phu-phụ.* Đạo làm người quân-tử, gây ra mối mang chẳng chi trọng hơn là đạo phu-phụ, vì có vợ chồng, mới có cha-con, có anh-em, có bạn bè. Vậy mà chẳng lấy lễ-nghi làm trọng, thì không biết đạo phu-phụ là quí. Vì vậy mà Thánh-hiền xưa chế ra năm bảy lễ, chẳng phải là muốn làm khó cho đời, song muốn làm cho người biết trọng đạo nhơn-luân. Làm cho đứa con trai khi cưới đặng vợ, cũng nghĩ rằng: mình cưới đặng con vợ chẳng dễ gì. Mất công bên nội, mất công bên ngoại, năm nghi bảy lễ, mới đặng nên đôi bạn, dầu vợ chồng có xảy ra giận hờn trách móc chi, lúc nóng giận cũng nghĩ rằng. Nên đạo vợ chồng chẳng dễ, công cán cha-mẹ cực nhọc bà-con, việc chi rồi cũng suy đi nghĩ lại mà nhịn-nhục cùng nhau, thì mới tròn đạo-nghĩa.

Còn phận con gái, dầu rủi ro gặp anh chồng tánh tình gắt gớm, rầy la khó nhọc, có giận dỗi cho mấy cũng nghĩ cha-mẹ mình, cha-mẹ chồng cũng nhọc-nhằn năm bảy lễ mới cưới đặng mình, nên dầu rủi-may, mà gặp anh chồng nghèo cực khó khăn, cũng nghĩ ngày cha-mẹ gả mình rất khó cũng phui-pha sự giận, mà vuông tròn đạo vợ.

Tôi thường thấy những đôi bạn gặp nhau rất dễ dỏ, đến khi giận dưới nhau, nghĩ hồi gặp gỡ cũng không khó gì, thì thôi nhau cũng dễ. Vì vậy chẳng những đạo vợ-chồng mà thôi, bất câu là việc chi hễ đặng dễ mất dễ, đặng khó mất khó. Câu phương ngôn có nói: *Đắc chi dị, thất chi dị, đắc chi nang, thất chi nang,* cho nên phải lấy đạo cang-thường làm trọng, đừng bắt chước theo kiêm-thời, mà chê phong-hoá lễ-nghi của mình, rồi ngày thêm thói tệ, làm cho đám hậu lai dờ-duôi niềm chồng-vợ mà trở nên bại hoại luân-thường.

LÊ-SUM.

CUỘC XỔ SỐ CỦA

Ngoại-giáo hộ học hội

Chiếu theo lời nghị của quan Thống-đốc Namkỳ ngày 14 Mai 1924 thì cuộc xổ-số của hội Ngoại-giáo hộ học định ngày 14 Juin 1924 sổ xổ tại Saigon.

Vậy đồng-bang ta hãy mua mỗi người một vài tấm giấy số, trước là thử thời vận mà chơi sau giúp cho hội ấy một số tiền vì mục đích của hội này rất lợi ích cho trẻ con nhà Annam.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

CORDONNERIE — CHAPELLERIE — GRAVURE

TRAVAIL SOIGNÉ — LIVRAISON RAPIDE.

TANG-VAN-PHUC

Nos 10 & 77, RUE CATINAT — SAIGON.

Một dều dáng lo

KHÁCH-TRÚ SẼ CHOÁN HẾT ĐẤT ANNAM

Người Annam biết yêu thương nòi-giống, biết lo cho mạng-vận tương lai, thì có ai mà chẳng ái ngại chẳng sợ cho cái vấn-đề nầy! Bởi thế nên các nhà viết báo nhiệt-thành biết lo công-ích, các đấng ưu-thế mẫn-thời, đã hao biết bao tâm-huyết, tốn biết mấy não-cân mà bàn qua luận lại cái vấn-đề nầy!

Ai là người Annam, nghe đến tiếng: « Khách-trú sẽ choán hết đất Annam » mà chẳng giựt mình, chẳng lo sợ? Kẻ viết bài nầy vì Annam, vì lo sợ cho mạng-vận xứ ta về sau, sẽ chẳng khỏi bị khách chuyên chế về đường lý-tài mà có bài nầy vậy!

Ta chẳng đem nghề thương-mãi ra mà nói, vì về phương-diện ấy ai cũng biết khách đã gầy-dựng nên một cái cơ-sở rất hẳng hòi, thế-lực rất mạnh-mẽ, chẳng dễ cho ta đánh-đổ chúng nó nổi! Ách « Thương-mãi khách-trú » chưa sớm cỡi dặng! Nghĩ đến quyền « chủ » là Annam ta — vì khách-trú qua nương-ngụ ở xứ ta, đối với ta như chủ với khách — mà ta phải nhượng đồ nhà cửa đất cát cho « Khách » chiếm đoạt. Lại còn áp-chế và bức-sách lại ta, thì có đáng cho ta tức giận chăng? Vậy các đấng nhiệt-thành có lòng lo cho mạng vận xứ ta về sau, có nên ai-cầu thầy Đại-pháp giải giùm, có nên kiếm thế mà ngăn-ngừa chúng nó chăng?

Ai cũng nhận xứ sở Nam-kỳ ta là một cái vựa lúa của Tạo-hoá để ban cho nòi-giống Việt-nam ta. Nên người xứ ta chẳng cần phải làm chi cho quá cực-nhọc, chỉ ra công cày-cấy trong năm ba tháng cũng có đủ mà nuôi dưỡng vợ con cả trong một năm. Thật bởi thế nên chi dân ta sanh ra tánh làm biếng, chẳng để ý tới việc cạnh-tranh cùng người! Bởi vậy khách-trú dòm thấy chỗ hở hẩn của ta, rồi dắc nhau cả đoàn kia lũ nọ qua xứ ta mà kinh dinh sự nghiệp. Chẳng tưởng như lời, thì ta thử thừa lấy dịp dễ bước — chẳng nói đến chốn thị-thiền như Chợ-lớn, vì chốn ấy đã thành ra như một cái kinh-đô riêng của khách rồi — đến miếng thôn-quê sãng-giã là nơi ít có người cư-ngụ thử coi: hễ có chừng năm bảy cái nhà xịt-xạt, thì đã có khách đến mở tiệm ra mà buôn-bán với dân ta. Hỏi sao chúng nó dám bạo gan như thế? Vì chúng nó vẫn biết Annam ta chẳng có ai mà tranh-hành gì với chúng nó cả! Chẳng mua bán với nó thì mua bán với ai?

Liệt-vị khán-quan cũng chán biết, Khách-trú đem mình qua xứ ta mà lập nghiệp, thì chỉ có hai bàn tay trắng không thôi. Nhưng mà sau khi tóm thâu tiền bạc của cải ở xứ ta thì chở về Tàu mà làm giàu cho nước nhà chủng-tộc chúng nó! Nông nỗi đến thế ấy, mà Annam ta nào có để ý gì lo lắn đến đâu. Đến năm nọ, vì một tách café rồi la hoản lên « Tẩy-chay ». Ôi! muộn rồi, dễ đến thế mà làm gì cho nao-núng đến chúng nó! Vì chúng nó dựng nên một cái cơ-sở rất mạnh-mẽ vững-vàng rồi. Chẳng làm gì cho lay-động nổi chúng nó cả.

Nầy giờ mảng nhắc chuyện trước mà chẳng luận đến vấn-đề đã xướng trên kia là: « khách sẽ choán hết đất Annam ». Tôi muốn nói khách choán hết đất Annam nghĩa là khách sẽ mua hết đất cát phố nhà ở xứ ta vậy!

NGUYỄN-TỈNH-YÊN,
Dakao.

(Sau sẽ tiếp theo)

Đông-Pháp thời-sự

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước.	91.55
Ngân-hàng Đông-pháp. .	9 85
Ngân-hàng Hồngkong-Shanghai. .	9 90
Ngân hàng Chartered. . .	9 85
Sté de Gérance de la Banque Industrielle de Chine.. .	9 80

GIA LÚA

Lúa chở đến nhà-máy Cholon (mất bao) mỗi tạ 100 kilos.

Vinhlong. . .	6 $ 10	tới	6 $ 20
Gocông. . . .	6 35	»	6 45
Baixàu. . . .	6 40	»	6 50
Baclièu. . . .	6 50	»	6 60
Giá thường bực trung. . .	6 35	»	6 45

VIỆT-NAM THANH-NIÊN HỘI

Chúa-nhựt vừa rồi, hội V. N. T. N. đã hội hiệp đàm đạo về « Các hạng người trong xã-hội » từ 7 giờ rưỡi đến 10 giờ tối. Đầu bài thì ông Lê-phan-Thoại khai-giảng rất thâm-thúy kỹ-cang. Chừng 40 người thanh-niên dự cuộc đàm đạo nầy, mà phần nhiều tranh-luận náo-nhiệt lắm. Sau tóm tắt kết luận cả lại tỏ ra rằng ở trong thế-gian không có bình-đẳng và ở trong xã-hội khéo chỉnh-đốn, có trật-tự, thì mỗi người phải có hết sức mà ở vào cái địa-vị xứng đáng với tài-năng mình. Duy có sự mở mang luân-lý là có thể san đều được các sự bất bình; nghĩa là trừ-khử cái nết biếng lười, cái lòng ích-kỷ, cái tính kiêu hãnh, cái bụng tham-lam của mọi người được. Lòng người còn hắc ám, thì chưa thể nào hi-vọng về những sự bạo-động nó chỉ đổi thay nhơn-vật mà không đổi thay tình và nó lại bắt đầu lại một cách ngu-dần đau đớn cho ta xem những sự kinh-nghiệm đã thâm-niên như nhơn-loại nầy thôi. Vậy nên chỉ nhờ sự học thức mở mang trí huệ tâm hồn người ta và sự thực hành các nết vong-kỷ bác-ái mà rồi ra ta giải-quyết được những vấn đề trắc trở cũng là tô điểm cho quốc gia biến hách, nghĩa là ta phá đổ được sự phân đẳng cấp đi, vì sự ấy gốc ở lòng kiêu ngạo và tính ghen tương của nhân thế, chớ không phải ở các cái địa vị nầy khác tối cần, tối trọng mà sinh ra đâu.

ĂN CƯỚP GIỮA ĐÀNG BẺ KIỀN VÀNG CỦA THỊ HƠN

Giadịnh. — Đêm 11, lúc 2 giờ khuya, đang an giấc bỗng nghe ai la vẫn-vản bên tai, lại nghe người đi đàng xầm xì rộn rực. Hỏi ra, mới hay là: đêm ấy, có hai cô-gái ở chợ Bà-quẹo, một cô tên Hơn, một cô tên Khéo, mướn xe Phú-mộ đặng chở hàng bông đến Saigon mà bán. Bỗng có hai tên lạ mặt ở đâu đi đến biểu chủ đánh xe cho hoá-gian đi Saigon. Chủ đánh xe cho lên ngồi chung với 2 cô-gái ấy. Xe chạy đến lối mộ ông Lareynière, (gần Bàquẹo) nơi đàng Quản-hạt số 2, là nơi đồng trống minh mông, không có một nhà ai lối đấy. Cho nên hai bọn lạ mặt mới nhảy xuống chận xe, rồi bóp cổ thị Hơn mà bẻ cây kiến vàng, rồi lại còn muốn tò-mò móc túi, nhưng bị tài-gia la làng chúng nó sợ có người tiếp cứu, nên lấy cây kiến rồi dông mất.

Vụ nầy làng còn giam tên đánh xe, vì nghi cho y đồng loã với bọn cướp cạn nầy? Bởi hai tên lạ mặt hoá-gian kia y cho lên xe ngồi thong thả không ngại gì.

T.

ĂN CƯỚP HÀNH HUNG

Đêm 13 rạng mặt 14 ở tại làng Tân-sơn-Nhì, ấp Tân-Quí có xảy ra một đám ăn cướp có súng, như sau nầy: Nguyên tên Phuông là người có vài mẫu ruộng của tổ phụ lưu lại, nay muốn bán bớt ít mẫu đặng lấy tiền chi-dụng về đàng thương mãi. Nghe vậy ai cũng đến hỏi thăm, cho nên bọn côn đồ hay tin ấy, tưởng lầm rằng tên Phuông đã bán được ruộng rồi, bèn rủ nhau vài mươi đứa, tầm vông vạt nhọn, mát thong, đèn sáo, lừa lúc 2 giờ khuya, kéo nhau vào nhà tên Phuông mà cướp của. Tên Phuông đang ngon giấc nơi bộ váng, bọn cướp vào thấy Phuông còn trùm chiếu, nên chúng nó chận cổ, bảo Phuông chỉ tiền mới bán ruộng cho chúng nó, bằng không, chúng nó chế dầu hôi mà đốt chết. Phuông lâm lời nãn-nỉ, nói rằng ruộng chưa bán được; bọn ăn-cướp bèn cạy tủ thử coi, thấy bằng-khoán ruộng còn đó, bèn thộp lấy và giấy tờ khác, và trong lúc chúng nó đảo soát tầm vật thấy thuốc trên bồ, chúng nó khiên luôn 20. La làng quá, chúng nó sợ làng đến tiếp nên bắn vãi ra 2 phát súng, rồi bươn. Làng đến lượm đặng 2 bì súng còn nằm nơi sân. Tài-gia không nghi cho ai, vì không biết mặt cho rỏ đứa nào trong bọn. Nhưng vậy làng cũng lo tầm bắt cho được bọn nầy. Thường trong chốn thôn quê, hễ bọn côn đồ nghe ai có bán món gì đắc-giá, hoặc lúa, hoặc vườn ruộng thì chúng nó tóa-rập đến đánh cướp. Vậy ai ở thôn quê khá dè.

T.

Cuộc xổ số của Hội Tương-tế

Xổ hôm ngày 11 novembre 1923

Đến ngày nay chưa lảnh bạc

6 Số trúng 100 $

2.290	7.886	11.723	25.170	74.675	91.239

19 Số trúng 50 $

8.828	15.603	33.056	61.958	76.013
9.859	18.613	36.614	64.132	76.636
12.157	18.742	49.103	65.858	88.699
15.596	27.357	57.474	69.017	

32 Số trúng 20 $

6.941	26.745	42.040	53.262	75.988
8.391	26.785	44.011	56.428	78.345
9.601	30.622	46.304	62.290	86.351
14.834	32.601	48.127	70.292	95.570
18.878	34.081	49.109	70.707	96.685
19.257	37.229	50.416	73.737	97.281
23.631	41.718			

Người nào có trúng mấy số biên trên đó xin do nơi phòng Thương-mãi Saigon mà lảnh bạc.

Yết thị đấu giá

AVIS D'ADJUDICATION

TRAVAUX PUBLICS

Lieu, date et heure de l'adjudication. — Salle des adjudications des Travaux Publics à Saigon, le jeudi cinq juin 1924, à dix heures.

Objet. — Construction d'un tablier en béton armé de 12 m. 00 d'ouverture au kilomètre 6.907 de la Route Locale No 1 (Subdivision de Baria).

Importance de Travaux a l'entreprise

2.431 $ 61

Cautionnements provisoire et définitif

40 $ 00 et 760 frs.

Bureau où le Cahier des Charges peut être consulté. — Bureau de l'Arrondissement de l'Est.

Muốn bán hoặc cho mướn

Bởi vì mắc lo công việc khác nhiều mà coi không xiết, nên tính bán hoặc cho mướn bớt một cái nhà-máy xay lúa gạo tại đầu Cầu-Kiệu hiệu NAM-THẠNH-AN kế đường Paul Blanchy, nhà máy nầy lập đã lâu năm rồi, hồi trước chạy giàn máy nhỏ, hiệu Huê-kỳ, thứ máy ngan, mỗi ngày có bốn tấn gạo trắng, nay đã dẹp bộ máy nhỏ đặt nguyên bộ máy lớn Caoutchouc toàn đồ mới hết, mỗi ngày xay được tấn gạo trắng hai chục (20). Có đủ đồ cuộc theo nhà-máy, cối-xay, máy-dã, máy-sàng, máy-quạt, máy lựa gạo, toàn đồ mới tinh hảo, bây giờ đương chạy luôn luôn, cái moteur 50 ngựa chạy hơi điển khí. Còn đất dư cất được 30 căng tảo khậu nữa, còn cái nhà-máy thì day mặt ra sông cái Cầu-Kiệu, ghe chài chừng 2 ngàn rưỡi tạ, vô đậu sác bên nhà-máy đặng, nên rao cho quí khách ai muốn mua đứt hoặc đổi ruộng, hoặc mướn, thì xin đến tại rue Paul Blanchy, no 29, mà thương-nghị giá cả với ông Huyện Thơ. Như ai có muốn thì xin đến gắp, chớ trể thì e bán cho người khác vì cũng có nhiều nơi hỏi.

Nghĩa cử đáng khen

Bổn-báo mới hay tin rằng, sau khi đã sụt giá tiền tàu hạng ba trong các đường tàu chạy, thì hôm ngày 15 Mai rồi đây hãng tàu Lục-tỉnh lại sụt giá tiền tàu hạng nhứt nữa.

Tỉ như từ Mytho qua Sốctrăng, khi trước đi hạng nhứt giá là 17 $ 40, nay sụt còn có 11 $ 20 mà thôi.

Từ Mytho và Bạcbliêu, khi trước đi hạng nhứt giá là 17 $ 40, nay sụt còn có 12 $ 40

Còn từ Mytho qua Travinh, khi trước đi hạng nhứt giá là 6 $ nay sụt còn có 4 $ 00 thôi.

Bổn-báo lấy làm vui mừng mà đăng cái tin nầy để khán-quan tường lãm và luôn dịp cũng kính khen hãng tàu Lục-tỉnh chẳng tham lợi nhiều sụt giá tiền tàu còn rẻ quá.

BỔN-QUÁN.

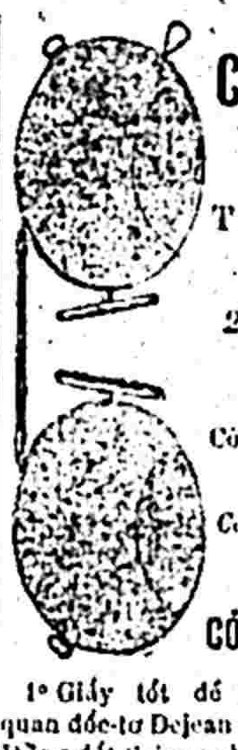

CHÁNG-VE-ON dit Trương-Lâm

THỢ BÁN KIẾN CHUYÊN-MÔN

204, đường Marin

CHOLON

Có sẵn đủ đồ kiu cụ theo kim thời

Có đủ thứ kiến thượng hảo và gọng thượng hảo

CÓ CÁC PHẦN THƯỞNG:

1o Giấy tốt đề ngày 23 août 1920 của quan đốc-tơ Dejean cựu Quản-lý Nhà-thương Đồng-đất Saigon cho.

2o Bằng cấp đề ngày 31 août 1921, của ông Quesnel cựu Thống-đốc Nam-kỳ ban cho.

3o Bằng cấp đề ngày 26 octobre 1921, của ông Bergier Maurice, cựu Đổng-lý Phòng-thương-mãi Saigon.

4o Giấy tốt đề ngày 13 Février 1922 của quan Đốc-tơ Casaux, quản-lý trường Y-viện Hanoi.

5o Mề-đai vàng và bằng-cấp mề-đai Cao-mên Long-bội-tinh đề ngày 15 Avril 1923, của Đức vua Cao-mên ban cho.

T. MORISE

THỢ CHỤP HÌNH NHỰT-BỔN

31, đường Place Gambetta (chợ cũ)

CHỤP HÌNH đủ thứ kiểu cách

RỌI HÌNH NHỎ RA LỚN

Reproduction

Công việc làm mau lẹ và kỹ lưởng

LỜI RAO

Cho mấy nhà buôn bán trong Nam-kỳ và Nam-vian đặng rõ: Kể từ ngày 10 Novembre 1923 thì Monsieur ĐẶNG-TRUNG-CHỨ, không còn làm việc cho hãng THUẬN-HÒA nữa.

Vậy như Tiệm nào còn thiếu tiền của Hãng THUẬN-HÒA thì xin làm ơn mua mandat gởi ngay cho hãng THUẬN-HÒA *67, đường Mac-Mahon Saigon,* chớ đừng có trả cho M. ĐẶNG-TRUNG-CHỨ nữa.

Saigon, le 27 Avril 1924.

TRĂM NĂM KHÔNG PHAI

NHÀ HỌA CHƠN DUNG NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Số 73, Boulevard de la Somme

(NGANG GARE XE LỬA GIỮA CHỢ CŨ)

SAIGON

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đấu-xảo Hànội; mới năm rồi dự cuộc Đấu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt linh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin gởi hình chụp đến hoặc viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tấc giá cả và cắt nghĩa phân minh.

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lồng đèn đứng, đèn treo

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIÊM

200, đường d'Espagne Saigon

Hỡi người không có việc làm!

Hỡi người muốn thôi chỗ làm cao tiền!

Bất kỳ là nghề chi

Hãy viết thơ hay là đến tại phòng việc.

BUREAU DE PLACEMENT

70, Boulevard Charner, 70

MÀ GHI TÊN VÀO SỔ

BONNE NOUVELLE

AUX MUSICIENS

Vous trouverez:

Tout ce que l'on joue;

Tout ce que l'on danse;

Tout ce que l'on chante.

Chez:

GRAND ARRIVAGE de nouveautés à chaque courrier

FANCY-SHOP

PRIX DÉFIANT TOUTE CONCURRENCE

ANTOINE DAM

21, Rue Amiral Dupré, 21. — SAIGON

(ĐƯỜNG THỦ-ĐỨC SỐ 21)

Kính tỏ cùng chư quí vị đặng rõ, tại tiệm tôi có bán đủ các thứ đờn tây (như là Violon, Mandoline, Guitare, Accordéon v., v...), các thứ dây đờn; đủ các đồ phụ tùng; có các bản đờn và bài ca hát tây, các sách dạy học và đánh cùng kéo đờn; máy hát, dĩa hát, đồng hồ, tượng ảnh, đồ hàng xén vân vân.

Có tiệm riêng đặng sửa đờn, máy nói, máy đánh chữ, đồng hồ v., v..

Chư vị ở xa, muốn mua vật gì hoặc muốn thương nghị chuyện chi, xin gởi thơ cho tôi, nội kỳ tàu sau sẽ có đồ gởi lại, hoặc có thơ hồi âm.

Hẳn thật các cuộc bán buôn đã dẫy dẫy nơi thành phố Saigon, song cuộc buôn bán đờn tây mới có một mình tôi là người Annam khai trương mà thôi, giá bán nhẹ hơn nhà hàng khác nhiều lắm, và có đồ mới lại mỗi kỳ tàu, xin đồng bang chiếu cố giúp tôi cho mau thành việc, tôi hết lòng cám ơn.

Nay kính,

ANTOINE DAM.

Maison TAC-LY

TRAN-THOAI, Propriétaire

97, 99 Boulevard-Charner 97, 99

SAIGON

Horlogerie — Quincaillerie

Fourniture de toutes les matières grasses

Lampisterie à pétrole, essence, à acétylène et à électricité

Disques et Machines Phonographes

COMMISSION, IMPORTATION ET EXPORTATION

Khăn đen tốt đẹp

Nhiễu Bombay — Nhiễu Tàu và Bùng nhứt hạng giá mỗi khạn. . . . . 3 $ 00

Có thứ Bombay hạng nhì. 2 20

Có thứ Bùng hạng thường mỗi khăn 1 50

Khăn kết từ 8 lớp đến 4 lớp thôi.

Cúp tóc và để tóc có mối vấn khỏi đo ni. Song muốn kết dính lại phải do contour de tête máy tất phải chỉ rõ và dùng máy lớp phân biệt kỹ cang tôi sẽ làm y theo, rồi gởi lại từ tế bằng Contre Remboursement thì quí vị phải chịu tiền gởi, nếu gởi mandat trước cho tôi thì sở phí tôi chịu vì gởi Contre Remboursement nhà giây xa hơn 10 kilomètres tôi rao bấy nhiêu lời xin quí vị chiếu cố tôi rất cám ơn.

Adresse,
NGUYỄN-VĂN-BÚP,
Propriétaire à Suối-đờn Bình-nhâm à Laithiêu.

TRỒNG RĂNG

QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD

Ở đường Chasseloup Laubat số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái.

Trồng răng bằng sành và răng vàng.

HIỆU LÀM ĐỜN

Đào-vinh-Nhân

Hãng chánh ở tại Hanoi, đường Résident Miribel số 2

Tiệm nhánh ở tại Saigon, đường Bourdais số 187

BÁN SĨ VÀ BÁN LẺ

NHÀ MÁY XAY LÚA KIM-THỜI

NAM-THUAN-AN

M. NG.-CHIÊU-THÔNG

Ở góc đường Bonnard và đường Palikao

Dây thép nói số 729

Dây thép thường: Thông Cholon Binhtây

Máy xay chạy bằng mô-tơ điển-khí rất tinh hảo.

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU

Số nhà 33bis, 35, 37, 39

đường Amiral Dupré Saigon

RƯỢU CHÁC, RƯỢU MẠNH

RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

GIÀY DÉP BẮC-KỲ

Có tiệm đóng tại Hànội kiểu khéo, chắc mà tính giá nhẹ

Bán sỉ và lẻ tại tiệm: TRẦN-QUANG-XUÂN (đầu chợ mới), 158 đường d'Espagne Saigon.

Có bán: Mền nỉ, mền bông, khảm, xe máy, đồng hồ, đồ Aluminium, ghế Thonet thiệt, giày nón và các đồ tạp hóa vân vân, mua thẳng các lò bên Pháp-quốc, giá nhẹ.

Lời rao

của quan Tấn-sĩ lương-y BUFFON

Tôi xin tỏ cho đồng-bang Annam hay rằng: Tôi mới lập thêm một nhà đồ nuôi bịnh tại Chợlớn, đường Marins (Thủy-binh) môn bài số 244 ter làm hai hạng từ 4 $ và 5 $ một ngày, kể chung thuốc men và ăn uống.

Mỗi ngày tôi khán bịnh hai lần.

Tấn-sĩ lương-y
BUFFON

THÁI-SANH Chụp-hình

Trữ bán đủ thứ đồ chụp hình — Chuyên nghề rửa kiến — họa hình — sửa hình — phơi hình

166-167, Rue des Marins CHOLON

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

HỘI NẶC DANH VỐN HÙN 25 TRIỆU QUAN TIỀN LANGSA ĐỀU ĐÓNG TẤT SỐ

Ở TẠI SAIGON ĐƯỜNG BELGIQUE, MÔN BÀI SỐ 15. — NHÀ MÁY XAY VÀ KHO TRỮ Ở TẠI CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIÙM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

TRƯỚC KHI BÁN LÚA xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT

CÓ ĐẶT HÃNG NGÁNH TẠI CẦNTHƠ và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ.

Phòng việc: *ở tại đường Belgique, môn bài số 15.*

A. DENHOLM

AD — AD

N° 36-38, Rue Lefèbre N° 36-38

SAIGON

THIỆN NGHỀ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 30 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lên gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự hao phí chạy tất cả máy móc.

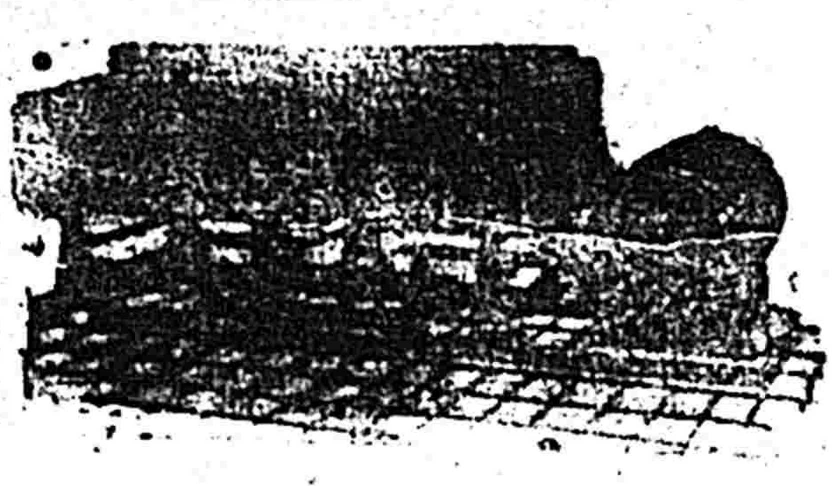

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TO NỒI SÚP-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

L. JACQUE VÀ CÔNG TY

Paris — Saigon — Pnom-Penh

Hãng đáng tin cậy, bán đồ tốt và rẻ nội cõi Đông-Pháp, những là: đồ sắt, đồ thiếc, đồ đồng giường sắt có đồng, giường toàn bằng đồng. Tủ-sắt hiệu Bauche, bàn ghế Thonet, ghế ngồi ghế xích du, ghế phô-tơi, ghế canapés v. v.

Ai muốn có cuốn Ca-ta-lô, gởi cho hãng 3 cắt tiền gởi, thì hãng gởi đến cho.

Chư-tôn có dịp đến Saigon xin mời đến viếng Hãng Jacque — 69, đường Catinat, Saigon.

VÔ RA THONG THẢ

Người Annam mà biết lo lần quyền lợi của mình, hãy đem xe hơi lại sửa tại hãng mới lập:

Hiệu **Carpentier** ở đường Mac-Mahon số 47.

Có trữ vô số đồthay đổi trong xe hơi đủ thứ hiệu. — Đồ phụ tùng xe hơi. — Vỏ xe Michelin. — Dầu săn, dầu nhớt.

VIỆC SỬA XE THÌ CÓ MỘT NGƯỜI XẾP TÂY COI SÓC

Giá nói không đâu bì kịp

Công việc làm rất kỹ cang và mau lẹ vô cùng. Danh tiếng đã bia ở miệng người.

Kỳ tàu tới sẽ có xe hiệu **Arriès và Motobloc**

F. MARTY

116, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

Laine blanche et couleur

Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie

Velours et Soieries pour robes

Soie d'Alger pour broder

Tissus et rideaux pour ameublement

Services de table en blanc et couleur

Servieltes de toilette

Expéditions dans l'Intérieur

Xin ghé mắt !!!

TÀI-PHÁT KHÁCH LẦU

Của M. TRẦN-XAO dit KHÁ

Kính cùng quí ông quí bà, quí thầy quí cô, cùng lục-châu quân-tử đặng rõ.

Bấy lâu nay tôi thoán nghe sự chê khen thể cách của khách lầu, nên nay tôi chẳng nệ bao tốn rằng sức lập ra một cái phòng ngủ hiệu «Tài-Phát Khách-Lầu» ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài số 44 và 45 Cholon, phòng vị rất thanh khiết lại sáng sủa, và mát mẻ lắm, tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cũng trẻ sai vặt (boy) đủ đồ khiến, quí khách nghỉ nơi phòng đặng vừa ý.

Quí chức thừa dịp đến Cholon xin ghé lại «Tài-Phát Khách-Lầu» tạm nghỉ thì sao sao quí chức cũng đặng vui lòng, đã ở gần gare xe lửa Cholon-Mytho cũng là bến xe hơi đi các nơi tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam cũ kiểu, lại có bán hàng tàu, hàng bảo tốt nhứt hạng và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời rất khéo, cũng là xe máy và đồ phụ tùng, lại cũng có thay răng và trồng răng vàng tốt lắm chẳng khi nào hư đặng.

Vậy xin mời quí ông quí bà, quí thầy quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng:

Nay kính bạch

Chủ nhơn: *TRẦN-XAO* dit Khá

Vĩnh-Sanh

49-51 Boulevard de la Somme, Saigon

Có tại bổn hiệu VĨNH-SANH ở đường cái Boulevard de la Somme số 49 và 51 ngang chợ-cũ Saigon:

1° Thợ họa hình và chụp hình rất tinh-thần, khéo léo, đời đời chẳng hề phai lợt và đủ kiểu.

2° Nhỏ làm ra to (agrandissement) tợ như người sống chẳng sai.

3° Trồng răng theo thể-thức người Langsa, giá đã rẻ mà lại chắc chắn. Bịch răng bằng vàng: vàng tây hay là vàng Annam rất thanh lịch.

4° Các thứ thuốc, giấy và đồ phụ tùng trong cuộc họa hình. Có bán sỉ và bán lẻ các thứ thuốc bên Thượng-Hải và bên Trung-Huê gởi lại (Thuốc của mấy thầy có danh tiếng xưa nay).

Cũng có bán các món hàng-hóa bên Đại-Pháp đem qua luôn luôn.

Kính mời chư quí-vị đến tiệm tôi mua đôi lần hầu giúp cho tôi nên cuộc thương trường. Tiệm tôi mua bán thiệt tình chẳng hề xảo trá; cách tiếp rước quí-vị một cách khiêm-nhường. Xin quí-vị doái lòng, ngàn năm tôi ghi nhớ.

VĨNH-SANH, Cẩn cáo.

P. S. Tiệm tôi cũng có cất kiểu xe-hơi

MAISON DE TAILLEUR

Specialités de tous costumes pour Hommes et Enfants

Déjà réputé par sa coupe et travail rapide

GIA-CÁT

AU CHIC TAILOR TONKINOIS

84, Boulevard Bonnard. — SAIGON

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi mới mướn ở Bắc vào một người Maître coupeur thiện nghề cắt rất khéo đủ kiểu quần áo tây và tôi lựa ròng những thợ may thiệt giỏi ở các nhà hàng tây lớn, công việc làm thiệt mau, thiệt khéo và chắc chắn cho vừa lòng quí khách.

Vậy cúi xin quí khách có dịp đến Saigon xin ghé lại tiệm tôi xem công cuộc tiệm tôi làm và cần dùng món chi đa thiểu thì tôi rất cám ơn và hết lòng nghinh tiếp. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi kiểu mẫu và may hay đặt hàng chi cùng giá cả tôi xin tin giá phải chăng và hết lòng hầu đáp tức thì.

Chủ-nhơn cẩn khải,

HOÀNG-HỒNG-NGỌC.

THI-THƠ

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-ĐẠO

Bijoutier ancienne Maison de NGUYỄN-VĂN-GIÁO

13, rue Schræder, Saigon

Kính cáo cho quí ông, quí bà đặng rõ: Nguyên tiệm nầy ngày trước là tiệm của Nguyễn-văn-Giáo, đã mãng phần rồi. Nay cha là Nguyễn-văn-Đạo cũng làm đồ nữ trang theo kiểu kim thời, những là: trâm, chuyền, kiềng chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng cẩn, neo bộng, neo đặc, đồng chiếc vân vân. Đủ thứ theo kim thời, cũng như ngày trước vậy. Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi, xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông, quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông, quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-ĐẠO

Bijoutier 13, rue Schræder SAIGON.

Giúp lẫn với nhau

Kính cùng chư quí-vị đồng-bang.

Nguyên tôi là người bán: Truyện, Sách và Tạp-hóa tại đầu chợ nhỏm, chợ mới Saigon, bấy lâu nay, lẽ khi nhiều vị thấy biết: nhờ ơn đồng-bào đến mua giùm, nên nay mở lớn, bằng mười khi xưa.

Từ đây, tôi quyết bán rẻ các thứ hàng-hóa, gọi là đáp nghĩa cho đồng-bang, hàng-hóa thứ nào, tôi đều có để giá nhứt định, cúi xin chư quí-vị xem thì biết.

Tôi có bán, những là: Giày, Dép, Nón, các thứ xà-bông, các thứ dầu thơm, các thứ thơ, tuồng, và truyện đủ bộ, có đóng bìa sẵn rất đẹp, giấy viết thơ, bao thơ, và đủ thứ sổ sách cho học-trò dùng; còn nhiều món nữa, kể ra không hết đặng.

LÊ-MAI, kính mời.

Xin nhớ: Lúc nầy tôi mắc đi ít xứ trong Đông-pháp không có ở nhà, gởi đồ cho các nơi như mọi khi, nếu quí-vị nghĩ tình, lại chợ-mới Saigon mua đồ của tôi, tôi hết sức trọng ơn.

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM & L. LỤC FRÈRES

Đường Pellerin môn bài số 142-144

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ-sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điển dồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tầm thường và dùng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngỏ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu đồ rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

Huê phương lầu

PHOTOGRAPHIE ETAGRANDISSEMENT

244 Rue des Marins Cholon

Tiệm chụp hình Huê-Phương-Lầu nầy mở ra đã đặng ngoài 1 năm nay, chư quí vị đến chụp hình đã nhiều, thảy đều biết tiếng, chẳng có tiệm nào bì kịp.

Vì chư vị chiếu cố ngày một thêm đông, cho nên tiệm chẳng nệ tốn chi bao công mới sắm thêm các thứ y phục Hát Bội rất nhiều thứ, lại có quần áo tây, tàu, đủ kiểu, đồ nữ trang rất nhiều, và mới có nhiều bức tranh cảnh như cảnh vườn hoa, cảnh rừng núi, cảnh phòng khách, cảnh cầu, máy bay, tại bên đại pháp mới gởi lại coi rất tinh thần y như thiệt, vậy quí vị muốn chụp kiểu nào cảnh nào thảy đều như ý. Tiệm tôi có mướn thợ làm hình rất tinh nghề chụp trong 2, 3 ngày là được hình, thiệt muốn sao được vậy, xin quí vị hãy đến chụp thử ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Mới mở thêm phòng chụp hình ban đêm, chụp cũng như ban ngày vậy.

Tiệm tôi có bán đủ thứ đồ làm hình tại bên tây gởi lại, và có khuôn hình nhiều kiểu rất xinh đẹp!

CHIÊU-NAM-VIÊN

Tại ga xe điển Đất-Hộ

(Dakao-Saigon)

PHẠM-VĂN-NGỌC, Directeur

BÁN RẺ CÓ TIẾNG ĐỒN

Bán các thứ hóa-vật bên tây, bằng hàng tho, hàng bắc (lãnh nhuộm thiệt mướt, không trổ) dầu thơm, bánh hộp, rượu tây, giấy, viết, mực cho học trò dùng, v. v.........

May các sắc y-phục Tây và Nam, theo kiểu kim-thời. Đóng giày tây, giày hạ khéo đẹp vô song; bán da box-calf may mặt giày; làm nón casque, trử nón nỉ. Tân chế đồ thờ như là: hoành, trướng, liễn, khuôn-biển, tượng-ảnh, tượng ông, tượng bà v. v.... cẩn ròng ốc xa-cừ trong kiếng, trông vào đẹp mắt vô cùng.

Mua sỉ có lợi nhiều, mua lẻ cũng dễ mua hơn các chỗ, vì mỗi món đều có giá sẵn, khỏi phải mua lầm. Đồ của bổn hiệu được tính rẻ là vì sở phí nhẹ hơn các chỗ.

Bổn hiệu cũng có họa chơn-dung và vẽ sơn thủy cho các rạp hát bộ và hát cải-lương. Sự khéo đẹp khó mà tỏa ra đây cho được, xin chư-tôn biết cho rằng nghề vẽ nầy thời bổn hiệu sẵn có tay ông *Nguyễn-an-Thân* là cựu Họa-khoa giáo-sư đã được nhiều cái bằng cấp Hanội ban khen, lại mới được thưởng Médaille bạc kỳ đấu xảo Marseille mới rồi. Sơn thủy và hình họa nếu không khéo, không giống thời bổn hiệu quyết chẳng ăn tiền.

Hãy viết thơ cho M. *Pham-văn-Ngọc* Directeur de la Maison Chiêu-nam-Viên, à Dakao-Saigon, thời chư tôn sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Những thơ cần có trả lời nên gởi theo 1 con cò 4 su, muốn biết giá vẽ hình và sơn thủy thời bổn hiệu gởi cho không một tờ cáo bạch có định giá tiền.

TIỆM

SỬA ĐỒNG HỒ VÀ CÁC THỨ MÓC NHỎ

Ông RENÉ BOUZAG

Thợ sửa đồng hồ ở Trường Nationale tại Cluses

Tiệm ở đường Amiral Dupré số 17

SAIGON

Sửa kỹ lưỡng và cam kết chắc chắn đủ các thứ đồng hồ trái quít, Chronomètres Chronographes

Đồng hồ treo — đồng hồ reo — đánh phúc, đánh khắc

MÁY HÁT — MÁY VIẾT

Máy tính đường đi, Máy chụp hình

N. B. — *Công việc làm rất kỹ lưỡng và gởi đến cho nguyên-chủ ở Lục-châu trong nửa tháng.*

GIÁ CẢ TÍNH TRƯỚC

TRƯƠNG-THÁI-TRỨ

Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH LẦU

Rue Amiral Courbet Saigon de 29 à 35

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng-rãi, rất thanh-tịnh và lại khoản-khoát. Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại «Nam-châu khách lầu» chắc đều đặng vừa ý. Boy rất khuôn phép.

Có xe-hơi, tiện cho quí khách khi muốn du-lịch.

Lâm-quang-Rol.

Chủ nhiệm.

LỜI RAO

Tiệm Vĩnh-Xương

Kính cáo cùng chư quí-vị đặng rõ: nay tôi có lập một Atelier tại Bình-tây đường Gia-phú, Atelier nầy sửa xe-hơi, xe-máy, sơn hầm xe-máy, xi nickel, đồng xe-kéo, sửa xe-kéo, và có bán đủ các thứ đồ phụ tùng cho xe-máy và xe-kéo, và có sửa đủ các thứ máy điển, có đúc gan đúc đồng xin quí-vị tưởng nghĩa, có sửa máy chi, hay là xi sơn vật chi, xin đem đến tôi, tôi sẽ tính giá rẻ.

Nay kính cáo,

NGÔ-VĂN-TRI,

đường Gia-phú số nhà 44 ngang xe điển ở Bình-tây CHOLON.

FABRIQUE DE CASQUES FANTAISIE

Vente en gros et détail

GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE

TRAN-DUY-BINH

80, Boulevard Bonnard, 80

SAIGON

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ

Bán sỉ và bán lẻ

Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bản đồng và bản đá cẩm-thạch

THUỐC RỜI VÀ THUỐC VẤN

DIANA

THUỐC VẤN

MONDIA

Ấy là thứ thuốc thật tốt hút đã ngon, mùi lại thơm chẳng khô cổ. Nếu chư tôn dùng thì sẽ bằng lòng.

Có một mình hãng Etablissements DUMAREST *d'Indochine Saigon và Pnom-Penh làm Đại-lý*

Một thứ trái Quả tử nầy rất có ích cho châu thân của con người ta, nên người đời phải cho chắc rằng thứ rượu Quả-tử nầy rất hay, bởi vì dùng trái quả tử ép bỏ xát, lấy ròng nước của nó mà chế luyện nên thứ rượu nầy, uống nó mùi rất thơm tho ngon ngọt và gồm trị các chứng kể ra sau nầy:

Nhứt đầu chóng mặt

Nhứt mỏi gân xương.

Họng khô, lưỡi khô.

Uống thường nó thì mạnh phần nguơn khí, mạnh tì vị, ăn mau tiêu, và máu huyết chạy đều.

Như đờn bà con gái thường dùng nó chẳng những là mạnh mỏ mà thôi, lại đặng sống lâu nữa, thiệt trong hoàn cầu cho nó là một thứ rượu vệ sanh rất hay, như chẳng tin lời xin mua dùng thử thì biết.

Thuốc rượu nầy chẳng phải là vị thuốc:

Hiệu tiệm CỤ-HẢI

60 và 62, rue Marché, Cholon

Có trữ bán

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Nhãn hiệu có cầu chứng tại Tòa. — Marque déposée

Ở tại đường Viénot số 40 ngan chợ Saigon mới.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kỹ-nghiệp.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni-kên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

ĐÁNH DÂY THÉP

Để như vầy :

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Cholon

DÂY THÉP NÓI

Số 638

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CAO THƯ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NẦY

VỆ-SANH DƯỢC TỬU

(THUỐC RƯỢU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG)

Thuốc rượu của tiệm Nhị-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-Đông gởi lại ; thiên niên trường thọ đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chẳng có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng nhơn thân điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh-thần, cho bằng thứ thuốc rượu nầy. Hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận ; gái trai già trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật nó là bá bổ Thánh-dược ; công hiệu như thần.

Nên uống thuốc rượu nầy thường thì dặng tiêu trừ bá bịnh, tinh-thần khương kiện, định dương toàn thân ; khai tì kiện-vị, máu me đều-dặng, nước da mịn-màng ; những người mà tiên-thiên bất túc, hậu-thiên bất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.

Đờn bà mà vàng ủa ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo-sảng, thì uống thứ thuốc rượu nầy khỏi lo hậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-Sanh rất nên bổ dưỡng.

SÂM NHUNG BỒI NGUƠN VỆ SANH HUỜN

THUỐC BỔ NGUƠN DƯƠNG GIA SÂM NHUNG

Thuốc huờn nầy là một phương thuốc của Tiên-Thánh để lại quân thần tá sứ chế luyện phải phép, lại dùng vị Bắc-Lộc-Nhung và nhơn sâm, thiệt là đại bổ nguơn thần. Bất câu là đờn ông đờn bà mà uống được thì khí huyết vận hành, tay chơn mạnh mẽ ; thiệt là một phương tư bổ rất hay đó. Bổn Đường mà tìm được phương thuốc rất hay nầy thiệt là một vật báu, rồi lại chọn lựa các thứ dược liệu hạng nhứt, tuân theo phép một nửa thì luyện ra cho thành cao, còn một nửa thì nghiền tán ra cho thiệt nhỏ hòa với sâm nhung và mật ong làm ra huờn.

Xin chư tôn hãy mua mà dùng thử, thì mới biết rằng bổn Đường khéo chọn Sâm nhung và các thứ dược liệu hạng nhứt mà chế luyện rất tinh-hảo. Xin kể những chứng dùng được và cách dùng kể ra sau nầy : Đờn ông mà tiên-thiên hậu-thiên chẳng đủ, tinh thần hao kém, hoặc lo lắng nhiều việc mà tỳ vị hư yếu hoặc thần chí bất định, hoặc bị trường phong hạ huyết, thì phải nấu trái táo đen lấy nước mà uống với thuốc.

Phàm kẻ học trò siêng năng học tập, tư lao quá độ, tinh-thần hao kém, tứ chi mỏi mệt, cứ mỗi buổi sớm mai uống 1 huờn, chiều uống 1 huờn, hễ uống lâu chừng nào thì tinh thần mạnh mẽ, học thuộc ắt thông minh ; còn những người buôn bán lo lắng đêm ngày, hễ uống 1 huờn thì tinh thần tráng kiện, uống được nhiều rồi, dầu thức cả đêm cũng không biết mỏi. — Những người hút quá độ, thận hư khí suy, đàm ngăn bất khò-khè, thì phải dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Bất luận nam phụ lão ấu, khí huyết đều hư, hoặc già rồi mà thận suy khí yếu, gân cốt bải hoải, ăn uống chẳng ngon ; hoặc bị hàng đàm ngăn chận hoặc trúng khí hư hàng mà phải sanh ho, thì phải dùng nước muối măng măng mà uống với thuốc. Đờn ông bị bạch trược, đờn bà bị bạch đái, hoặc đờn ông con trai nằm chiêm bao di tinh, phải dùng nước trà mà uống với hoàn thuốc, đờn ông thần-tinh đều lạnh, đờn bà mà tử-cung cũng lạnh thì rất khó mà kiếm con, mỗi buổi sớm mai và chiều đều phải uống một huờn, uống với nước trà.

Đờn bà mới đẻ phải uống một huờn cho bổ nguơn-khí.

Đờn bà mà bị tiểu sản (nằm bếp dối) thì khí huyết rất suy, hoặc đờn-bà mới đẻ mà khí huyết kém hao, phải uống thuốc nầy với rượu, hoặc với nước gừng luôi.

Phàm uống thuốc nầy thì phải coi chứng bịnh chứng nặng nhẹ thế nào ; hễ nhẹ thì uống một hai huờn, còn nặng thì phải uống cho được lâu, thì tự nhiên âm dương điều hòa, tứ chi cường kiện, da thịt mịn màng, thân thể ắt trở nên mạnh mẽ.

Hễ uống thuốc huờn nầy thì phải cữ đồ chiên nướng cũng là đồ hàng lãnh sống sít đều chẳng nên ăn.

Chư-tôn huệ cố, xin hãy nhìnn cho thiệt chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG và ông PHẬT-MẬP, thì mới khỏi lầm.

Hộp kiến mỗi hộp 1 hoàn lớn giá là	1 $ 00
Hộp kiến hai hoàn nhỏ. . . .	1 00
Hộp kiến 4 hoàn nhỏ giá . .	1 20
Hộp cây mun 2 hoàn nhỏ. . .	0 60
Hộp cây mun 4 hoàn nhỏ. .	1 20

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỜN

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 đều : 1° đường kinh, 2° sanh-đẻ mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường kinh đều dặng. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho dặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huất trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bịnh, đều cũng do nơi đường kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dặng phương thuốc mầu-nhiệm của ông Tổ truyền lại đến nay, hằng gìn lòng giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm huờn để trị cho các chứng bịnh đờn-bà đều dùng dặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc nầy, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bịnh tật rồi sanh con đẻ cháu cũng nhiều, chí như đờn-bà có thai mà uống thuốc nầy thì lại dặng an thai bảo sản, chừng sanh con ra lại dặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bịnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chủ trị các chứng kể ra sau nầy :

1° Đường-kinh hoặc trồi, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều ;

2° Bạch-đái, Bạch-dâm, ra hoài không dứt ;

3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm ;

4° Khí huyết đều hư, đường-kinh không có ;

5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá như muốn làm băng ;

6° Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau ;

7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mặt mày, ăn uống không tiêu ;

8° Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, ốm gầy ;

9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoài ;

10° Đẻ rồi ứ huyết mà đau, hoặc là nhau không ra.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày phải uống 1 huờn, uống với nước trà. Còn đờn-bà đẻ thì phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.

CỬ ĂN : Những đồ sống-sít, lạnh-lẽo, cũng là đồ rang nướng nóng-nảy độc-địa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 huờn giá là. . . 1 $ 00

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Ông lương y VI-TẾ-SANH, chọn các thứ thượng hảo dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mùi ngon ngọt, để cho con nít ăn trừ các chứng cam-tích, sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lải, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt ;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thứ bánh nầy để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lải thì nó tiêu ra, như không có trùng lải, mà thường ăn bánh nầy, mạnh tỳ-vị, da thịt càng tươi, nếu ăn dặng lâu chừng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn Ông-phật hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, mới phải là thứ thiệt, kẻo lầm thứ giả ăn vào thêm bịnh.

GIÁ LÀ :

Mỗi gói mười bánh. .	0 $ 10
Mỗi hộp 100 bánh. .	0 90

Biscuits Quắc-Nữ

Bánh đã thơm, lại ngon, để lâu được, có beurre, sữa bò, vanilline và chocolat, và không khi nào phá bung.

Có bán lẻ nhiều thứ, như quí ông quí bà mua nhiều về bán lẻ, hoặc đem đi xa cho bà con, thì tôi có sắm sẵn hộp lớn, hoặc thùng lớn, để cho quí ông quí bà dùng, rất tiện rất hạp phép vệ sanh.

Cũng có vô hộp theo kiểu bánh Âu-Mỹ hộp lớn 0 $ 30 hộp nhỏ, tròn 0 $ 20, và có gởi bán tại tiệm bán hàng tây hàng tàu, lãnh nhiều của M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard số 82.

Cũng có lãnh làm bánh tiệc, hoặc tân [illegible] tân quan sãn vân.

Envoi contre-remboursement

Nguyễn-nhã-Thân, 13, rue Lareynière

HÔTEL DE CHOLON

Tân-Long lữ-quán

Kính cùng quí khách rõ : tôi dọn một tiệm ngủ hiệu Hôtel de Cholon, Annam kêu *Tân-Long lữ-quán*, ở đường Marins số 322 ; 4 từng phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, từng dưới nhà hàng bán rượu tây và đồ hộp đủ thứ ; từng thứ nhì và thứ ba phòng ngủ ; từng thứ tư để chiều mát dặng cho quí khách hứng gió cho thong thả.

Xin quí khách thừa dịp đi ghé đến tiệm tôi một lần thì rõ. Xin chiếu cố rất cám ơn.

Nay kính

Chủ-nhơn : Kha-U-Phúc

NGUYỄN-VĂN-BÁU

EPICERIE

129, Rue d'Espagne, 129

SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Giá rất rẻ hơn các nơi

Tiệm tôi khai trương đã hơn mười năm, buôn bán chắc chắn và chiều hiếu đãi sĩ rất ử tế, giá bán cũng rẻ hơn các nơi.

Tại tiệm tôi có bán đủ đồ gia vị, nào bánh hộp, bánh sữa, Sô-cô-la, Sữa đặc, Bơ, Đùi-heo muối, đồ hộp trái cây, Cà-phe, Đường cát trắng, Cá-mòi, Savon thơm, Savon Cadum, Savon Marseille, Savon Dầu-Con-Ngựa, dầu Essence de Menthe thứ tốt, Giấy Cao-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, mực, đồ học trò dùng, Rượu chác đỏ, Rượu chác trắng, Rượu Cỏ-Nhắc (Cognac), Rượu Champagne, Rượu rơm (Rhum) Rượu ngọt, Rượu khai vị, nước suối đủ đồ dùng trong đám tiệc và nhiều thứ nữa không thể nào kể cho hết!

Tiệm tôi có làm Đại-Lý cho mấy hãng lớn tại Saigon, như Rượu Champagne *Moët et Chandon* nhãn xanh thứ thiệt, Rượu Cognac *Videau et Cie* (*Rượu nầy ngon hơn các thứ hiệu khác mà giá rất rẻ*), Rượu CHÁC ĐỎ «*Rivesaltes*» và Rượu CHÁC TRẮNG «*Courtalet*» nhãn hiệu «*Con Beo*» là một thứ Rượu Chác hạng nhứt thiệt tốt và rất ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác, có danh tiếng bên xứ Bordeaux đã lâu đời.

Đâu mua cũng phải tốn tiền

Đồng-bang, giúp lẫn, lợi quyền còn đây.

Nay, kính mời.

Xin chiếu cố

Đời thạnh trị thái bình, thì con người sanh sảng ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi dòm thấy mỗi khi Saigon có bày chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v. v. thì tội nghiệp cho quí-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạn nghỉ ngơi, làm sự vui thành ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-ngủ, hiệu NAM-TRUNG KHÁCH-SẠN tại đường Némésis N° 101-103 gần bên góc Tiệm cầm-đồ Saigon. Phòng ở tứ phía theo mặt đường đi, rộng rãi mát mẻ tư bề yên tịnh, lại gần các mối đường xe lửa Chợlớn, đường giữa, đường mé-sông, và xe Biênhòa, xe Mỹtho rất tiện cho quí-khách khi lên xuống.

Cúi xin quí-khách tưởng tình đồng-bang giúp cho chúng tôi bền vững thì ơn ấy ghi tạc hằng ngày.

Quản-Lý :

HIỆP et THẮNG.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LE-VAN-BEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

17-43 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

CAFÉ & RESTAURANT

HUAN-LAC

N° 29, Rue Schroeder. — SAIGON

NGANG CHỢ-MỚI SAIGON

Nhà hàng bán cơm tây của Bổn-hiệu đây, những người nấu ăn ròng là người thiện nghệ, khi trước có nấu cho mấy nhà hàng lớn có danh tiếng tại Saigon, nấu đồ ăn rất khéo rất ngon và rất kỹ lưỡng sạch sẽ lắm, có thợ riêng làm các thứ bánh tây.

Mỗi buổi sớm mơi có bán luôn đến khuya.

Nếu Quí-khách có đám tiệc chi, dầu gần dầu xa, hoặc ít hoặc nhiều, Bổn-hiệu cũng dám lãnh và sẽ ráng làm cho vừa ý của Quí-khách.

Bổn-hiệu có trữ bán lẻ một thứ rượu CHÁC-ĐỎ « *Rivesaltes* » và rượu CHÁC-TRẮNG « *Courtalet* » nhãn hiệu « CON BEO » màu đỏ nhảy trên thùng Ba-rít « *Barrique* » là một thứ rượu CHÁC hạng nhứt thiệt tốt và rất ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác, có danh tiếng bên xứ *Bordeaux* đã lâu đời, chư Quí-khách hãy uống thử một lần, sau mới rõ rượu CHÁC nầy thiệt ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác chẳng sai.

Nay kính mời.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. — SAIGON

Kính trình quí ông, quí bà dặng rõ bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau nầy :

Đồ đồng : Các kiểu lư chơn, lư mắc tre, chân đèn, lục bình cắm bông và chậu trồng kiểng vân vân...

Đồ cẩn và đồ chạm làm bằng cây gỗ và trắc : Sập cẩn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liễn cẩn giải và vân, bình phuông, thọ bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế Salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn, 2 trường kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu : Giải giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tin sảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-Châu có về chơi Saigon xin mời các ngày quá bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt bổn tiệm, đã sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng tiếp rước.

Chủ nhơn kính cáo.

PHÙNG-VĂN-XUÂN.

TIỂU-THUYẾT

Vì một chữ tình

(Tiếp theo)

Hồi tối tôi kêu xe kéo tôi đi kiếm, trong bụng tôi tính hễ gặp thì tôi kéo lưng mà đem về, nếu mắc cở đánh tôi thì tôi la ma-tà dặng họ bắt nó cho nó biết chừng. Xe tôi chạy ngang Đô-Bình khách-lâu, tôi thấy chồng tôi dương ngồi ăn cơm với hai thầy nào đó không biết mà lại có hai con đĩ nữa.

— Úy ! sao chị biết nó là đĩ ? Không biết chừng 2 cô đó là vợ của hai thầy nọ chớ.

— Không. Tôi biểu xe đi chậm chậm qua lại hai ba lần tôi coi kỹ lắm mà. Thứ đồ đánh chơn mày, cạo tóc con, môi thoa son, má dồi phấn, ngồi nói chuyện cười ngả nghiêng ngả ngửa đó mà vợ ai.

— Ậy, bây giờ ở Saigon mấy cô họ trang điểm lung lắm, chớ không phải như đàn-bà con gái ở dưới vườn vậy đâu.

— Không. Tôi biết, đồ đó là đồ đĩ thiệt mà, chớ không phải người tử-tế đâu. Tôi giận quá, tôi muốn vô tôi đánh nó dặng coi chồng tôi nó làm sao. Nhưng mà tôi nghĩ lại nếu tôi làm rầy-rà chắc là chồng tôi nó mang xấu với anh em bạn bởi vậy nên tôi không nỡ bước vô ; mà thấy vậy rồi bỏ qua nghĩ cũng ức bụng, nên tôi chạy về nầy giờ tôi ngồi tôi viết cho chồng tôi một bức thơ đây. Anh tư cũng như anh em ruột trong nhà nên tôi chẳng dấu diếm mà làm gì, trong thơ tôi nói gắt lắm, nếu chồng tôi mà còn nghĩ tình nghĩa vợ chồng thì được thơ phải về liền rồi chừa bỏ tánh cũ đi thì dầu mấy tháng nay ở quấy với tôi bao nhiêu tôi cũng bỏ hết, còn như chồng tôi nói rằng duyên nợ đã hết rồi thì cũng phải tỏ cho tôi biết dặng tôi liệu phận tôi, chớ tiếng có chồng mà như kẻ góa chồng thì cực thân tôi nhiều lắm. Hồi nầy tôi cũng có tính sai sắp ở trong nhà cầm thơ xuống đưa cho chồng tôi, song tôi nghĩ đứa ở nó khờ dại hễ trao thơ rồi thì thôi, chớ không biết nói tiếng chi cho chồng tôi nó tỉnh ngộ, nên tôi mới sai nó lại mời anh tư. Tôi muốn cậy anh tư làm ơn đem giùm bức thơ nầy cho chồng tôi. Anh là người có tình thâm thiết với chồng tôi, nếu chồng tôi nó đọc thơ rồi anh thừa dịp mà nói giùm vô ít tiếng chắc chồng tôi nó xiêu lòng nó về liền. Anh tư liệu coi đi giùm cho em được hay không ?

Đi thì đi, song tôi sợ tôi đi cũng không ích gì, bởi vì mấy tháng nay tôi nói hoài mà anh cũng trơ trơ, có nhút nhích chút nào đâu.

Bác-Ái lấy bức thơ bỏ túi rồi từ giã mà đi, Xuân-Hoa hối trẻ ở kêu xe kéo rồi nói với Bác-Ái rằng : « Tôi chắc bây giờ còn ở dưới Đô-Bình Khách-lâu. Anh tư cứ xuống đó thì gặp. Anh nói giùm dầu được hay là không được cũng về ghé cho em hay nghe hôn anh tư. Tôi ở nhà tôi thức tôi chờ đa. »

Bác-Ái thấy Xuân-Hoa bạc phận chừng nào thì trong lòng lại càng thương trộm tiếc thầm chừng nấy. Tuy anh ta chẳng có ý trông Xuân-Hoa giận chồng dứt phức nghĩa cang thường rồi anh ta thừa mối tình thân bấy nay mà chấp nối làm cho hóa ra mối tình ái, nhưng mà ngồi xe đi dọc đường anh ta nghĩ càng thêm giận Quảng-Giao, người sao mà không biết thương hoa tiếc bông, người sao mà nỡ để vàng phai ngọc đục. Anh ta lại nhớ mấy lời Xuân-Hoa nói : « như chồng tôi nói duyên nợ đã hết rồi thì cũng phải tỏ cho tôi biết dặng tôi liệu phận tôi », liệu làm sao ?

Xe chạy ngang nhà thờ, đồng-hồ đổ chín giờ rưỡi, nghe tiếng chuông bon bon làm cho Bác-Ái tỉnh giấc chiêm-bao mà nhớ tới việc nhơn-gian. Anh ta nhớ mình tưởng quấy thì hổ thầm, nên dục xe chạy mau mau dặng có tìm Quảng-Giao mà trao thơ rồi an ủi. Xuống tới khách-sạn không thấy ai ăn uống chi hết, duy có mấy thằng bồi (boy) dương dẹp ghế lau bàn mà thôi. Bác-Ái bước vô hỏi thăm thì họ nói Quảng-Giao đã mướn một cái phòng số 8 ở trên lầu và dương đờn ca chơi với hai thầy hai cô nào đó.

Bác-Ái lên vừa được nửa từng thang lầu, thì nghe trong một cái phòng có tiếng đờn ca ỉn-ỏi. Anh ta đi nhẹ nhẹ, lên tới cửa phòng thì thấy hai thầy mặc quần tây, áo sơ mi (chemise) dương nằm trên ván, một người vịnh ống hút kè vào đèn cho một người hút, có một cô mặc áo lụa trắng quần lụa trắng ngồi trên ván mà đờn cây đờn tranh, có một cô nữa mặc áo tiếm quần lãnh đen dương ngồi trên ghế mà ca, còn Quảng-Giao thì ngồi một bên chống tay dựa bàn ngó mà cười. Bác-Ái đi qua rồi đi lại một lần nữa, Quảng-Giao ngó thấy, liền dưng giây chạy ra nắm tay mà hỏi rằng :

(Sau sẽ tiếp theo).

Cordonnerie Tonkinoise

HỢP-THÀNH

PHẠM-VĂN-TÂM, *Propriétaire*

117, Rue Albert 1er, 117 — DAKAO

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Làm giày tây, giày annam bằng da, và bọc nhung, giép quay da, và quay nhung đủ kiểu.

Nón lợp bằng nỉ, vải trắng, và vải kaki đủ thứ.

Giày đàn ông và giày đàn bà làm sur Mesure rất kỹ cang, mà giá lại rẻ hơn các nơi.

Bổn hiệu cũng có trữ bán : các thứ chè ở ngoài *Bắc* mang vào, mùi rất là thơm lắm.

Xin quí khách chiếu cố đến, cần dùng món chi thì bổn hiệu xin hết sức làm cho được vui lòng quí khách.

PHẠM-VĂN-TÂM,

Kính mời.

Imp. du Đông-Pháp Thời-báo [illegible]